

Autogovernar-se?

Recordem un vell acudit que consistia simplement a dir, fent referència a algú que s'havia llevat la vida, que s'havia «autosuïcidat». El mot, efectivament, constitueix un pleonasma injustificat, gairebé absurd, anàleg a expressions com és ara *una gentada de gent, un cadàver difunt, una senyoreta del sexe femení, nocturn de nit*, etc., que a cops s'escapen a més d'un, o que s'usen deliberadament amb propòsits humorístics. Però, sense arribar a l'extrem d'inacceptabilitat d'expressió redundat o duplicada que convenim per a un verb com «autosuïcidat-se», caldria veure fins a quin punt és lícit o, si més no, necessari, l'ús d'altres verbs compostos formats amb el prefix *auto* com a primer component.

Com és ben sabut, *auto* és la forma prefixada del mot grec «autos» que significa «mateix». És l'elementa que trobem en mots com *autonomia, autòcton, autògraf*, etc., i amb el qual, a partir d'altres mots ja existents, hem creat compostos avui tan usuals com *autobiografia, autobiògraf, autoretrat, automòbil, automotor, autopropulsió, autoservei*, etc., el significat dels quals equival a la suma dels significats dels dos components de cada un d'ells. I es pot dir que el nombre de noms compostos formats per aquest procediment —és a dir, amb aquest prefix— és indefinit. Però si el procediment resta obert per a la formació de noms nous, ja és més dubtós que tingui la mateixa validesa per a l'obtenció de verbs. No es poden fer, certament, afirmacions gaire categòriques, però sí que es pot fer observar que, si més no, l'ús de verbs compostos formats amb el prefix *auto* com a

primer component és, en molts casos, innecessari i abusiu.

Notem, en primer lloc, que ni el Diccionari Fabra ni la Gran Enciclopèdia Catalana, que recullen, especialment la segona d'aquestes dues obres, un bon nombre de noms formats amb aquest prefix, no admeten cap dels verbs que i podria correspondre (l'Enciclopèdia recull només *autografar*, que és, però, un cas especial). I és que les frases verbals tenen ja uns procediments propis per a expressar la mateixa idea denotada pel prefix *auto*, que consisteixen en l'ús reflexiu dels verbs, i en el reforç amb què sovint hom l'acompanya, d'expressions com *a mi mateix, a nosaltres mateixos, a si mateix*, etc., que tenen valor de complement, o bé com *jo mateix, nosaltres mateixos, ell mateix*, etc., que afecten el subjecte. Més aviat, doncs, diríem *M'ho atribuïxo a mi mateix, S'ho assigna a si mateix i Ens volem governar nosaltres mateixos*, que no pas recorreriem a verbs compostos formats amb el prefix *auto*. Potser en alguns casos especials no es podrien rebutjar certs verbs com *autofinçar-se* o *autogovernar-se*, que hom podria considerar —especialment en un cas com és ara, per exemple, *autogovernar-se*— legítimament desitjable, perquè és freqüent però no just ni natural d'ésser governat per altri. Però, en tot cas, això no justificaria l'ús de formes com *autoatribuir-se, autodefensar-se, autoassignar-se*, etc., que ens conduirien, en un pendent sense aturador, a *autorentar-se, autopentinar-se* i *autoraspallar-se les dents*.